

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 25C/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117209473
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117209473.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci žalobcu: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, právne zastúpený JUDr. Jozefom Karabašom, advokátom so sídlom v Sabinove, Ružová 10, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody 13 444,86 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 500 Eur, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietla,

III. priznáva žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 92 %, ktorý je žalobca povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude presne vyčíslená výška náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 03.04.2017 žiadal súd, aby zaviazal žalovaného na úhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9 000 Eur z titulu, že výkonom väzby došlo k neprimeranému zásahu do jeho občianskej a ľudskej dôstojnosti, v značnom rozsahu bola znížená jeho česť, povest', dobré meno a postavenie a taktiež mu bola spôsobená nenapraviteľná ujma v osobnej sfére, rodinnom a pracovnom prostredí. Zároveň žiadal sumu 2 700 Eur ako stratu na zárobku za obdobie trvania väzby, pričom vychádzal z počtu pracovných dní strávených vo väzbe (274), ktoré vynásobil minimálnou hodinovou mzdou zamestnanca za príslušné obdobie. Taktiež žiadal sumu 1 744,86 Eur z titulu finančného plnenia, ktoré zaplatil za právne zastúpenie v trestnom konaní. Náhradu nemajetkovej ujmy si uplatňoval podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Svoj nárok odôvodňoval tým, že bol trestne stíhaný vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 6T/13/2010. Uznesením sudcu tunajšieho súdu pre prípravné konanie 0Tp/72/2010 zo dňa XX.XX.XXXX bol žalobca z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť XX.XX.XXXX a trvala do XX.XX.XXXX, kedy bol na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove 1Tos/16/2011-341 zo dňa XX.XX.XXXX z väzby prepustený. Okresný súd v Prešove rozsudkom 6T/13/2010 zo dňa 23.01.2013 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd uznesením 2To/17/2013 zo dňa 03.10.2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora a potvrdil rozsudok Okresného súdu. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2013.

2. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil: Faktúru číslo K. XXXXXXX, ktorou mu bola JUDr. Jozefom Karabašom - advokátom fakturovaná suma 1 744,86 Eur ako trovy obhajoby. K tejto faktúre bolo pripojené vyčíslenie náhrady trov konania, pričom je zřejmé, že ide o vyčíslenie trov obhajoby za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Žalobca ďalej na pojednávaní predložil kópiu výpisu z účtu JUDr. Jozefa Karabaša zo dňa XX.XX.XXXX, pričom v tento deň mu z titulu vyššie uvedenej faktúry

bola na tento účet poukázaná suma 500 Eur. Mimo tejto sumy 500 Eur už ďalšia úhrada uskutočnená nebola, ale už samotným vystavením faktúry má žalobca za to, že bolo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry. Žalobca súdu predložil rozhodnutia v trestnej veci 6T/13/2010.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že štát zodpovedá za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. za súčasného splnenia zákonných podmienok, ktorými sú existencia zákonného titulu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a zákonným titulom. Tieto podmienky musia byť bezpečne preukázané. Žalovaný uviedol, že žalobca nespĺnil zákonné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody. Žalobca svoj nárok odvíja od rozhodnutia o väzbe 0Tp/72/2010 zo dňa XX.XX.XXXX, pričom z dôvodu, že neskôr bol oslobodený, považuje vykonanú väzbu za nedôvodnú a nezákonnú. Žalovaný považoval rozhodnutie o vzatí do väzby za zákonné, pričom poukázal na skutkové okolnosti vzatia do väzby a skutočnosť, že v čase brania do väzby aj podľa súdu existovali zákonné dôvody na väzbu. Poukázal na to, že žalobca bol podozrivý zo zločinu sexuálneho zneužívania a sexuálneho násillia voči svojej dcére, a teda jeho vyňatie z jej blízkosti bolo vzhľadom na v danom čase vykonané dokazovanie dôvodné. Žalovaný poukázal tak na nemennú výpoveď poškodenej, výpoveď učiteľky, ako aj vykonané znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatria.

4. Čo sa týka existencie škody a príčinnej súvislosti, žalovaný uviedol, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k vzniku samotnej škody a rozsahu náhrady. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, jej priznanie predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu súd určuje vlastnou úvahou, ale tento postup podlieha hodnoteniu. Základom pre posúdenie výšky nemajetkovej ujmy by malo byť zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Tu je tiež potrebné dôsledne vziať v úvahu okrem iného tiež vplyv ostatných satisfakčných prostriedkov, ktoré by mohli byť v danej veci použité na zmiernenie následkov zásahu do osobnosti sféry žalobcu. Priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy potom prichádza do úvahy až v momente nedostatočnosti iných foriem možného zadosťučinenia a nápravy spôsobenej ujmy. Podľa žalovaného žalobca nijako nepreukázal zdravotné problémy spojené s pobytom vo väzbe. Poukázal tiež na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, pričom týmto predpisom je zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov. Podľa § 6 tohto zákona, celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Pokiaľ v roku 2010 bola minimálna mzda vo výške 307,70 Eur a v roku 2011 vo výške 317 Eur, 50-násobok minimálnej mzdy by bol v roku 2010 vo výške 15 385 Eur a v roku 2011 vo výške 15 850 Eur. Pokiaľ by teda pri maximálnom trvaní väzby 48 mesiacov mohla byť maximálna náhrada za túto väzbu poskytnutá v roku 2011 vo výške 15 850 Eur, potom by za 9 mesiacov, ktoré žalobca strávil vo väzbe, mohol dostať maximálne 3 000 Eur. Žalovaný taktiež poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa výška požadovanej sumy taktiež javí ako neprimeraná. Európsky súd pre ľudské práva priznáva pri neporovnateľne závažnejších prípadoch nižšie sumy, než aké žiada žalobca.

5. Čo sa tejto majetkovej škody, žalovaný poukázal na to, že škoda musí byť preukázaná, pričom pod škodou sa rozumie aj ušlý zisk, ktorý požaduje žalobca. Nepostačuje len pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, ale musí byť isté, že pri pravidelnom behu vecí mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku škodnej udalosti. Žalovaný poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že v čase vzatia do väzby bol v pracovnom alebo v obdobnom pomere, za ktorý by mu náležala mzda, ktorú v dôsledku výkonu väzby nemohol poberať. Z uznesenia Okresného súdu o väzbe je zrejmé, že žalobca bol v čase vzatia do väzby nezamestnaný. Len možnosť, že ak by žalobca nebol vo väzbe, mohol v tom čase pracovať a poberať mzdu, nezodpovedá pojmovému obsahu škody vo forme ušlého zisku.

6. Čo sa týka trov právneho zastúpenia, ktoré požadoval žalobca, žalovaný poukázal na to, že žalobca nepreukázal úhradu týchto trov. Na pojednávaní dňa 5.2.2018 bolo preukázané, že prebehla čiastočná úhrada vo výške 500 Eur. Žalovaný tiež poukázal na to, že žalobca za zákonný titul podľa zákona č. 514/2003 Z. z. označil rozhodnutie o väzbe a nie rozhodnutie o vznesení obvinenia. Z vyčíslenej náhrady trov konania jednoznačne vyplýva, že nárok na náhradu škody si žalobca uplatňuje za úkony, ktoré advokát realizoval až po prepustení žalobcu z väzby. Prvý úkon je datovaný na deň XX.XX.XXXX. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že vyčíslenie trov konania nie je v príčinnej súvislosti so

zákoným titulom, ktorým je rozhodnutie o väzbe. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu 5MCdo/1/2011.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, výsluchom svedka - syna žalobcu, oboznámením s písomnými vyjadreniami žalobcu, oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 07.03.2017, predloženými listinami žalobcu, oboznámením s obsahom spisu tunajšieho súdu č. k. 6T/13/2010, ako aj ďalším spisovým materiálom a dňa 5.2.2018 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol.

8. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca.

9. Krajský súd v Prešove svojím uznesením č. k. 8Co/86/2018 - 85 zo dňa 3.5.2019 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V odôvodnení krajský súd mimo iného uvádza, že v tomto konaní sa žalobca domáha náhrady škody z titulu nezákonnej väzby, ktorá trvala od XX.X.XXXX do XX.X.XXXX. Svoj nárok na náhradu škody v žalobe odôvodnil tým, že právo na náhrady škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené, alebo bol spod obžaloby oslobodený.

Krajský súd konštatuje, že súd prvej inštancie zistil, že uznesením Okresného súdu Prešov pre prípravné konanie č. k. 0Tp/72/2010 zo dňa XX.X.XXXX bol žalobca z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť dňa XX.X.XXXX. Po ukončení vyšetrovania bola za spomenuté trestné činy dňa 2.11.2010 okresnou prokuratúrou podaná obžaloba na Okresný súd Prešov. Väzba trvala do XX.X.XXXX, kedy bol žalobca na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 1Tos/16/2011-341 zo dňa XX.X.XXXX z väzby prepustený. Po vykonaní dokazovania Okresný súd Prešov rozsudkom 6T/13/2010 zo dňa 23.1.2013 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd uznesením 2To/17/2013 zo dňa 3.10.2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora a rozsudok okresného súdu potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.10.2013.

Za tohto stavu, pri absencii podmienok uvedených v ust. § 8 ods. 6 citovaného zákona by bol naplnený základný predpoklad zodpovednosti a nároku. V ďalšom konaní je potrebné na základe doposiaľ vykonaného dokazovania zo strany súdu prvej inštancie prijať jednoznačný záver, či v tejto veci bola splnená základná podmienka zodpovednosti a nároku na náhradu škody, teda, či bol naplnený § 8 ods. 5 písm. b/, v spojení s ust. § 8 ods. 6 citovaného zákona a svoj záver náležitým spôsobom odôvodniť postupom vyplývajúcim z ust. § 220 ods. 2 CSP.

11. Po vrátení vecí na súd prvej inštancie, žalobca nepredložil žiadne nové dôkazy. Súd vec opätovne prejednal a zistil tento stav:

12. Žalobca bol uznesením vyšetrovateľa OÚJP PZ Prešov č. X.-XXX/X-X.-S.-XXXX zo dňa 24.06.2010 stíhaný pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť tak, že - v presne nezistený deň roku XXXX v rodinnom dome v Ž. č. XXX, okres S., svoju mal. dcéru S. E., nar. XX.XX.XXXX pod zámienkou, že dostal anonymný list o jej vzťahoch s chlapcami, ktorý jej ukázal, sám napriek tomu, že povedala, že radšej pôjde na lekárske vyšetrenie, skontroloval, či je panna tak, že jej prikázal, aby si sadla na posteľ a rozťahla nohy, pričom prst svojej ruky vložil do jej pošvy, čo trvalo asi 5 minút,

- od presne nezisteného dňa v lete XXXX do XX.XX.XXXX v kuchyni a spálni rodinného domu č. XXX v Ž., okres S., hrozbou násillia nútil svoju maloletú dcéru S. E., nar. XX.XX.XXXX pravidelne, niekedy aj trikrát denne s ním vykonávať orálny styk tak, že u neho došlo k výronu ejakulátu, ktorý nútil dcéru prehltnúť, pričom najmenej dvakrát jej za to dal peniaze, nútil ju, aby ho každé tri dni sexuálne uspokojila tak, že položil svoj pohlavný úd medzi jej obnažené prsia, pričom jej opakoval, že z nej bude dobrá „kurvička“, že mamu nemá, že je hlúpe neskúsené decko,

- dňa XX.X.XXXX v ranných hodinách v rodinnom dome č. XXX v Ž., okres S., svojej mal. dcére S. E., nar. XX.XX.XXXX v ranných hodinách predtým ako mala ísť do školy dôrazne povedal, že keď príde domov z práce, tak ho má čakať na posteli okúpaná a či sa jej to páči, alebo nie, že si „to“ sám vezme, že ju bude nakrúcať, ako masturbuje, že z nej bude raz dobrá „kurvička“, že ju na mieste „pojebe“, pričom zo strachu pred týmto sa zdôverila v škole svojej učiteľke a uviedla, že radšej chce zomrieť, ako by sa vrátila domov.

13. Uznesením sudcu tunajšieho súdu pre prípravné konanie č. k. 0Tp/72/2010 zo dňa XX.XX.XXXX bol žalobca z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť dňa XX.XX.XXXX. Po ukončení vyšetrovania bola za spomenuté trestné činy dňa 02.11.2010 Okresnou prokuratúrou podaná obžaloba na tunajší súd.

14. Väzba trvala do XX.XX.XXXX, kedy bol žalobca na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 1Tos/16/2011-341 zo dňa XX.XX.XXXX z väzby prepustený.

15. Po vykonaní dokazovania Okresný súd v Prešove rozsudkom 6T/13/2010 zo dňa 23.01.2013 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Krajský súd uznesením 2To/17/2013 zo dňa 03.10.2013 zamietol odvolanie okresného prokurátora a rozsudok Okresného súdu potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.10.2013.

16. Dňa 09.09.2016 podal žalobca na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť na predbežné prerokovanie nároku o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V tejto žiadosti si uplatnil náhradu v celkovej výške 13 444,86 Eur, tak ako v tomto konaní.

17. Ministerstvo spravodlivosti v svojej odpovedi zo dňa 07.03.2017 konštatuje, že žiadosť žalobcu bola predbežne prerokovaná, pričom jej nebolo vyhovené, pretože podľa názoru žalovaného je potrebné naplnenie viacerých predpokladov zákona, pričom v prípade žalobcu tomu tak nebolo. Podľa žalovaného žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o väzbe a tvrdenou škodou.

18. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že „v dedine o ňom idú reči, pomaly ako o vrahovi. Nevie, či sa o ňom vedú reči vo vzťahu k oslobodzujúcemu rozsudku, alebo vo vzťahu k tomu, že dcéra klamala. Pokiaľ sa pýta tety, táto mu uvádza, že sa o ňom hovorí, že niečo urobil dcére a ľudia zazerajú. Čo sa týka kontaktov s ľuďmi v dedine, rozpráva sa so susedom. Má pocit, že ľudia stále zazerajú. Nechce chodiť ani do obchodu, aby si ľudia o ňom poza chrbát niečo nehovorili. V dedine je odpísaný. Ľudia si o ňom stále šušujú, že bol v base a že to urobil, aj keď to neurobil. Preukázať to nevie, má taký dojem“.

19. Žalobca tvrdil, že pred väzbou sa staral o brata a sestru, pričom sestra z dôvodu jeho neprítomnosti musela ísť do domova sociálnych služieb a brat mu narobil dlhy. Žiadne z týchto tvrdení žalobca nijako nepreukázal.

20. Vo veci bol vypočutý aj svedok E. - syn žalobcu, ktorý uviedol, že „čo sa týka otca, po návrate z väzby videl, že sa trápi, ale nepovedal to, keďže z jeho pohľadu by už neplnil tú úlohu ako rodič. Keď prišiel z väzby, ako keby to už nebol on. Čo sa týka ľudí, nebol svedkom žiadneho incidentu, avšak ľudia nikdy nepovedia pravdu do očí. Šepkali si. Vie to od najbližších kamarátov, ktorí mu to povedali. Otec teraz chodí domov asi raz za mesiac. Aj kvôli tomu, že nechce chodiť v dedine von, si našiel prácu v Č.. Keď príde domov, volá ho, aby si išiel trošku sadnúť do baru alebo do pizzerie, ale nemá záujem.“

21. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len citovaného zákona), zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

22. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona, na účely tohto zákona výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb.

23. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona, orgán verejnej moci je

1. štátny orgán,

2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

24. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe.

25. Podľa § 8 ods. 5 písm. b) citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby.

26. Podľa § 8 ods. 6 citovaného zákona, právo na náhradu škody nevznikne

a) ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama,

b) pri zahľadení odsúdenia alebo odpustení alebo zmiernení trestu udelením individuálnej milosti alebo amnestie prezidentom republiky,5) <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2003/514/20130101.print.html>>

c) ak súhlas daný poškodeným alebo príslušným štátnym orgánom, ktorý bol potrebný na začatie trestného stíhania alebo pokračovanie v ňom, bol vzatý späť, hoci sa tento súhlas podľa osobitného predpisu vyžaduje,6) <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2003/514/20130101.print.html>>

d) ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu, že je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo že o skutku obvineného bolo už rozhodnuté iným orgánom disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo cudzozemským úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce,

e) ak došlo k podmienenému zastaveniu trestného stíhania podľa osobitného predpisu,7) <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2003/514/20130101.print.html>>

f) ak bol schválený zmier podľa osobitného predpisu,8) <<https://www.slov-lex.sk/static/SK/ZZ/2003/514/20130101.print.html>>

g) ak bola osoba spod obžaloby oslobodená alebo trestné stíhanie zastavené, pretože nie je trestne zodpovedná, alebo ak po právoplatnosti rozhodnutia zanikla trestnosť činu alebo medzinárodná zmluva, ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným v zákone, alebo amnestia prezidenta republiky nedovoľuje trestné stíhanie, čin prestal byť zmenou zákona trestným činom alebo miernejší trest bol uložený preto, že na trestný čin zákon ustanovil miernejší trest,

h) ak ide o väzbu nariadenú v konaní o vydaní do cudziny; to neplatí, ak škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánov Slovenskej republiky, alebo

i) ak škoda bola spôsobená rozhodnutím cudzieho orgánu uznaného alebo prevzatého na výkon na územie Slovenskej republiky.

27. Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak

28. Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

29. Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

30. Podľa § 17 ods. 4 citovaného zákona, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

31. Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

32. Žalobca si svoj nárok uplatňoval z titulu rozhodnutia o väzbe v súlade s § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

33. Po vrátení veci na súd prvej inštancie je súd viazaný právnym názorom súdu odvolacieho. Tento v bode 39. svojho rozhodnutia uvádza, že po zistení skutkového stavu súdom prvej inštancie, pri absencii podmienok uvedených v ust. § 8 ods. 6 citovaného zákona by bol naplnený základný predpoklad zodpovednosti a nároku. Súd teda vychádzal z toho, že všeobecný základ nároku žalobcu je daný, bez ohľadu na to, že žalobca si uplatňoval nároky z titulu rozhodnutia o vzatí do väzby, nie z titulu vznesenia obvinenia. Ostalo preukázať jednotlivé nároky, ich základ a výšku. Súd nezistil u žalobcu žiadny z dôvodov uvedený v § 8 ods. 6 citovaného zákona.

34. V predmetnom konaní si žalobca uplatňoval náhradu škody za stratu na zárobku a náhradu škody z titulu úhrady trov právneho zastúpenia a z titulu vzniku nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na charakter konania, teda sporové konanie, bolo na žalobcovi, aby tvrdil, aká škoda mu vznikla, v akej výške a aby tieto svoje tvrdenia náležite preukázal.

35. Čo sa týka náhrady škody, škodou sa chápe ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je možné ju objektívne vyjadriť v peniazoch. Uhrádza sa skutočná škoda a to čo poškodenému ušlo - ušlý zisk. Skutočná škoda je ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť na to, aby bol dosiahnutý majetkový stav existujúci pred vznikom škody. Ušlý zisk je ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v tom, že v dôsledku škodnej udalosti nedošlo k zväčšeniu majetkových hodnôt poškodeného, ktoré bolo možné v prípade, že by nedošlo ku škodnej udalosti, odôvodnene očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971).

36. Žalobca vypočítal ušlý zisk, ako sám povedal, ako príjem, ktorý by dosiahol, ak by pracoval. Zároveň však potvrdil, že v čase, kedy bol vzatý do väzby, bol nezamestnaný a žiadny príjem, a to ani na úrovni minimálnej mzdy nemal. Taktiež nepreukázal to, že by mal sľúbenú prácu, a teda že by takýto príjem mohol mať. Vo vzťahu k náhrade škody - ušlého zisku teda žalobca nepreukázal základný predpoklad, teda že mu táto škoda vznikla. Žalobca nijako nepreukázal, že v prípade, ak by nebol vzatý do väzby, by takýto príjem mal. Súd teda žalobu v časti o zaplatenie sumy 2 700 Eur zamietol. Ani po vrátení veci vo vzťahu k tomuto nároku nič nové preukázané nebolo, súd teda opätovne nárok zamietol.

37. Žalobca si ďalej uplatňoval náhradu škody z titulu zaplatenia odmeny svojmu advokátovi za úkony právnej pomoci. Ako bolo v konaní preukázané, právny zástupca žalobcu len vystavil faktúru, pričom v čase podania žaloby suma zo strany žalobcu uhradená nebola. Až v deň posledného pojednávania bola právnenému zástupcovi uhradená suma 500 Eur. Bol tu teda dôvod uhradiť škodu žalobcovi vo výške 500 Eur.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, pretože len vystavením faktúry žiadna škoda v majetkovej sfére žalobcu nevznikla.

38. Najväčšia položku, ktorú si žalobca v tomto konaní uplatňoval, bola suma 9 000 Eur za nemajetkovú ujmu, ktorá mu v tomto konaní vznikla. Ani pri tomto nároku nedošlo k žiadnym zmenám zo strany žalobcu, teda k preukázaniu tohto nároku. Súd konštatuje, že žalobca nielenže neuniesol dôkazné bremeno a náležite nepreukázal, aká ujma mu vznikla, avšak neuniesol ani bremeno tvrdenia, keďže žalobca v konaní ani riadne netvrdil, v čom mala spočívať ujma, ktorej náhrady vo forme peňazí sa domáhal. Jeho tvrdenia a tvrdenia svedka - syna žalobcu, že po prepustení žalobcu z väzby sa život v obci, kde doteraz žalobca žil, stal neznesiteľným a z tohto dôvodu odišiel pracovať do Č. Q., že ich ľudia v obci ohovárali, zazerali na nich, ostali len v rovine tvrdení, keďže tak žalobca, ako aj svedok uviedli, že nikdy nijaké slovné útoky, vyhrážky, alebo incidenty zo strany spoluobčanov nezažili. Boli to len pocity žalobcu a jeho syna, ktoré však nijako nepreukázali.

39. Paragraf 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. jasne uvádza, ako sa určuje výška nemajetkovej ujmy, ak by tu predpoklady pre jej priznanie podľa odseku 2 tohto paragrafu existovali. Tak ako je konštatované vyššie, žalobca ani riadne netvrdil, aké následky mu vznikli. Ak niečo tvrdil, žiadnym spôsobom to nepreukázal. Tvrdenia žalobcu, že z dôvodu vzatia do väzby sa nemohol starať o svoju sestru, ktorá bola umiestnená do domova sociálnych služieb, alebo že jeho brat, ktorý nadmerne požíva alkohol, neplatil elektrinu v dome, kde býval žalobca, čím mu vznikol dlh, preukázané neboli. Len skutočnosť, že žalobca bol vo väzbe, neznamená, že by mu mal súd priznať určitú sumu bez

toho, aby žalobca niečo preukázal. Súd uvádza, že už samotné oslobodenie žalobcu spod obžaloby je dostatočným zadosťučinením, a to vzhľadom na ujmu, akú mal súd preukázanú.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

41. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 4 %, súd priznal žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 92 %, čo zodpovedá pomeru jeho úspechu. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.